

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ח"צ 26870-12-12

מספר בקשה: 3

לפני: כב' סגן הנשיאה יצחק ענבר

המבקשים
 1. שיאי אופיר השקעות בע"מ
 2. אמנון טומך
 שניהם ע"י ב"כ עו"ד ארנון לנדה

נגד

המשיבה
 החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ
 ע"י ב"כ עו"ד מוטי ארד

פסק דין

1. האם יש לאשר את הסדר ההסתלקות שהצדדים הגיעו אליו, והאם יש להורות על פרסום ההסתלקות כעיתונות ולהזמין מבקשים ייצוגיים אחרים לבוא בנעליהם של המבקשים? אימתי ראוי לקבוע - בגדר סמכויות בית המשפט שבסעיף 16(ד)(1) להוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 - "כי ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או כא כוח מייצג" חלף המבקשים שהסתלקו ולהורות על פרסומה כעיתונות של קביעה זו? אלה הן השאלות הצריכות הכרעה בבקשת ההסתלקות שלפני.
2. המבקשים הגישו נגד המשיבה בקשה לאישור תובענה ייצוגית, שביסודה הטענה, כי המשיבה הפרה את הוראות הממונה על ההגבלים העסקיים, בכך שהפלתה במחירים שבהם מכרה משקאות תה-קר (מסוג "נסטי" ולאחר מכן "פיוז-טי") למפעילי מכוונות אוטומטיות למכירת משקאות קלים.
3. ביום 8/4/14, בטרם הוגשה תשובת המשיבה לבקשת האישור, הגישו הצדדים בקשת הסתלקות מוסכמת מבקשת האישור, שאלה נימוקיה:

1 מתוך 12

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ח"צ 26870-12-12

א. כטרם הוגשה בקשת האישור דנן, ביום 15/10/12, ניתן פסק דין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, אשר אישר הסדר פשרה שנחתם, בין היתר, בין הצדדים לבקשת האישור דנן, וזאת במסגרת בקשה קודמת לאישור תובענה ייצוגית, שהוגשה בת.א. 3249/04 שיאי אופיר השקעות בע"מ נ' החברה המרכזית (להלן בהתאמה: "הסדר הפשרה" ו"בקשת האישור הקודמת"). בקשת האישור הקודמת עסקה בנושא דומה לנושא בקשת האישור דנן.

ב. בהסדר הפשרה התחייבו התובעים המייצגים, שעליהם נמנים המבקשים בבקשת האישור דנן, כי לא יגישו בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה במשך תקופה של 5 שנים מ"המועד הקובע", החל 15 ימים לאחר המועד שבו פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה הפך הלוט.

ג. לטענת המשיבה, הגשת בקשת האישור דנן על ידי המבקשים מהווה הפרה של הסדר הפשרה, שאינה מאפשרת את הגשת בקשת האישור דנן ובוודאי שאינה מאפשרת את הגשתה על ידי המבקשים.

ד. משכך, ביום 14/2/13 הוגשה על ידי הצדדים בקשה מוסכמת לעכב את ההליכים בבקשת האישור דנן, וזאת עד למועד בו תוכרע המחלוקת כיניהם כשאלת כשרות הגשתה וניהולה של בקשת האישור דנן. בית המשפט (כב' השופטת א' כהן) נעתר לבקשת הצדדים ועיכב את ההליכים בבקשת האישור כמבוקש.

ה. לצורך בירור טענותיה של המשיבה נגד המבקשים, הגישה המשיבה המרצת פתיחה לבית משפט השלום בתל-אביב (ת.א 13-05-7964), אשר בה התבקש בית משפט השלום להצהיר כי על פי הסדר הפשרה אסור היה למבקשים להגיש את בקשת האישור דנן (להלן: "המרצת הפתיחה").

ו. הצדדים קיימו הליך גישור אשר בתומו הגיעו להסדר גישור בהמרצת הפתיחה (להלן: "הסדר הגישור"), שבו הוסכם, בין היתר, כי הסדר הפשרה

בית המשפט המחודד בתל אביב - יפו

ת"צ 26870-12-12

בבקשת האישור הקודמת, אשר קיבל תוקף של פסק דין, שריר וקיים על כל הסדריו וכי לשם סיום הליך המרצת הפתיחה, על הצדדים להודיע על הסתלקות מבקשת האישור דנן.

ז. במסגרת הסדר הגישור בהמרצת הפתיחה נקבע, כי הגמול שנקבע למבקשת 1 בהסדר הפשרה בבקשת האישור הקודמת, בסך 400,000 ₪, יופחת ל – 350,000 ₪; וכי כנגד התחייבות המבקשים להימנע מהגשת כל הליך משפטי נגד המשיבה (כהגדרתה בהסדר הפשרה וכעניינים שנקבעו בהסדר הפשרה ובהסדר הגישור) למשך 10 שנים (הארכה של 7 שנים לעומת המועד שנקבע בהסדר הפשרה) ישולם למבקשים סכום נוסף של 350,000 ₪. עוד נקבע בהסדר הגישור שכל הסכום בסך כולל של 700,000 ₪ ישולם כפריסה לאורך 10 שנים (לכל אלו ראו: סעיף 9 לבקשת ההסתלקות).

ח. הסדר הגישור יוגש למתן תוקף של פסק דין במסגרת המרצת הפתיחה בבית משפט השלום בתל-אביב, לאחר שתאושר ההסתלקות בבקשת האישור דנן.

ט. משאלו הם פני הדברים, לפני משורת הדין, כשים לב לשלב המקדמי בו מצוי הדיון ולכך שהמשיבה טרם הגישה את תגובתה לבקשת האישור ושטרם התקיים דיון מקדמי, הסכימה המשיבה להסתלקות המבקשים ובא כוחם מבקשת האישור ללא צו להוצאות.

י. בהמשך הדברים מבהירים ב"כ הצדדים, כי "למען הסר ספק יובהר כי המבקשים ו/או באי-כוחם לא קיבלו מידי החברה המרכזית [המשיבה] ו/או מאדם אחר הקשור בה, כל טובת הנאה בקשור עם ההסתלקות המבוקשת מבקשת האישור". אקדים ואומר כי הבהרה זו אינה עולה בקנה אחד עם תצהירי המבקש ובא כוחו שצורפו לבקשת ההסתלקות, אך לנקודה זו אחזור בהמשך.

יא. נוכח האמור לעיל מוסיפים הצדדים ומבקשים כי בית המשפט ימנע מלעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף 16 (ד)(1) לחוק תובענות ייצוגיות להורות על פרסום.

בית המשפט המחוזי בואל אביב - יפו

ת"צ 26870-12-12

4. היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "היועמ"ש"), אשר התבקש להגיש את עמדתו לעניין בקשת ההסתלקות, הודיע, באמצעות באת כוהנו, כי הוא מותר את ההכרעה לשיקול דעתו של בית המשפט. לצד זאת, ביקש להפנות את תשומת לב בית המשפט לשתי הנקודות שלהלן:

א. להשקפת היועמ"ש, עיון בבקשת האישור מלמד, כי בשלב מקדמי זה, לא ניתן לשלול אפשרות לקיומה של עילת תביעה נגד המשיבה, לפי סעיף 50 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1968, זאת בגין הפרה, לכאורה, של הוראות לבעל מונופולין שהוטלו על המשיבה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים. לפי סעיף 30 לאותו חוק. משכך, ומשלא הובאו נימוקים כבדי משקל לבקשה להימנע מפרסום דבר הגשת בקשת ההסתלקות, נראה, כי יש צורך בפרסום כדי ליידע את הקבוצה על הליך שנוהל בעניין זכויותיה וכדי לאפשר לציבור לבחון באופן ענייני אם ראוי להגיש בקשת אישור נוספת חלף זו שסולקה. כ"כ היועמ"ש הוסיפה, כי אף אם יש בהסדר הפשרה בתובענה הקודמת כדי לחסום את הגשת בקשת האישור על ידי המבקשים (ואין כאמור כדי להביע עמדה בעניין זה), הרי שאין בכך כדי למנוע את החלפתם בתובעים ייצוגיים אחרים, אשר אינם כפופים להסדר הפשרה.

ב. אשר להסכמת הצדדים, למיה כנגד התחייבות המבקשים להימנע מהגשת כל הליך משפטי כנגד המשיבה למשך 10 שנים ישולם להם על ידי המשיבה סכום נוסף של 350,000 ₪ (ובסך הכל מדובר על סך של 700,000 ₪), הרי לאור העובדה כי בקשת האישור דנו והסדר ההסתלקות לא הביאו כל תועלת לחברי הקבוצה, אין מקום לקביעת גמול למבקשים כנגד הסתלקותם.

5. כ"כ הצדדים הגישו תגובה לעמדת היועמ"ש, אשר במסגרתה שבו ועתרו להימנע מפרסום ההסתלקות בעיתונות, וזאת מן הטעם שאין מדובר בבקשת אישור המתייחסת ל"צרכן הקטן", אלא לקבוצה המורכבת מעשרות בודדות של בעלי עסקים, מפעילי מכונות אוטומטיות למכירת משקאות קלים, הפועלת לאורך שנים מול המשיבה, ואשר חוקה עליהם כי ידעו לכלכל צעדיהם כלפיה; ההסתלקות אף לא תיצור כלפי המשיבה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 26870-12-12

מעשה בית דין בעילות שנטענו בבקשת האישור. מן העבר האחר, פרסום מודעות בעיתונות יכביר הוצאות לא מוצדקות על המשיכה, ואף יעכב את השלמת ההסתלקות.

אשר לכספים שישולמו למבקשים בהתאם להסדר הגישור סבורים ב"כ הצדדים, כי ב"כ היועמ"ש "נהפסה לכלל טעות", שכן במסגרת ההסתלקות דנן לא מבקשים הצדדים לשלם למי מהמבקשים כספים כלשהם, כגמול או כשכר טרחה, אלא מדובר בהסתלקות שאין בצידה טובת הנאה.

דין הוכרעה

6. אקדים ואומר כי לאחר העיון החלטתי לאשר את הסתלקותם של המבקשים מבקשת האישור, אך להסתפק ברישומי של פסק הדין בפנקס התובענות הייצוגיות ובפרסומו במאגרי פסקי הדין האינטרנטיים, מבלי להורות על פרסום בעיתונות. כה בעת החלטתי שלא לאשר את הסכמת המשיבה לשלם למבקשים סכומי כסף נוספים כנגד "הארכת תקופת ההימנעות מהגשת כל הליך דומה נגד המשיבה לתקופה של 10 שנים במקום 5 שנים". להלן יובאו הנימוקים למסקנותי, ראשון ראשון ואחרון אחרון.

(1) אישור עצם ההסתלקות

7. אין סיבה לכפות על המבקשים את המשך ניהולה של בקשת האישור. אדרבא, להלן נווכח לדעת, כי התנהלותם של המבקשים כקשר להגשת בקשת הסתלקות זו מעידה עליהם כי בראש מעייניהם סיפוק טובתם האישית, גם במחיר פגיעה אפשרית בחברי הקבוצה, ומזווית ראייה זו מדובר בבקשת הסתלקות שיש לברך עליה. אני מאשר, אפוא, את ההסתלקות.

(2) פרסום ההסתלקות בעיתונות

8. בהתאם להלכה שנפסקה בע"א 1362/12 היועץ המשפטי לממשלה נ' סלקום ישראל בע"מ (13/5/13), אין בתקנה 11(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010 כדי לשלול מבית המשפט את שיקול הדעת הנתון לו האם להורות על פרסום הודעה בדבר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 26870-12-12

הגשת בקשה להסתלקות. יצוין כי סמכותו הכללית של בית המשפט להורות על פרסום הודעות לחברי הקבוצה, כמו גם הוראות אהרות הדרושות לשם הבטחת ניהול ההליך וייצוג הקבוצה באופן הוגן ויציב, מוסדרת בסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות. בה בעת מוקנית לבית המשפט בסעיף 16(ד)(1) לחוק סמכות ספציפית לקבוע - במקרה שבו אושרה הסתלקות של כל המבקשים או כל באי הכוח המייצגים בבקשה לאישור או שנמצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם בבקשה לאישור - "כי ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג" ולהורות על פרסומה של קביעה זו, "והכל אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות העניין ובהתחשב בשלב שבו מצוי הדין בבקשה לאישור".

9. מהן אמות המידה להפעלת הסמכות האמורה שבסעיף 16(ד)(1) לחוק תובענות ייצוגיות? ב"כ היועמ"ש הדגישה בעניין זה, כי אי פרסום הסדר ההסתלקות עלול לפגוע בחברי הקבוצה שלכאורה עומדת להם עילת תביעה - הן באלו המודעים לבקשת האישור דגן אשר בחרו לסמוך על ייצוג המבקשים את עניינם, הן באלו שאינם מודעים לבקשה אך עשויים לגלות כעת עניין בניהולה. אכן, האינטרס הציבורי המגולם במטרותיו של חוק תובענות ייצוגיות, בכלל, ומגמת חיזוק מעמדה של הקבוצה, כפי שזו משתקפת בהסדריו של החוק, בפרט (וראו לדוגמא את סעיפים 8(ג)(1)-(2) לחוק) - תומכים בקביעה ובפרסום כאמור. אלא שלצדדים של שיקולים אלו קיימים שיקולים נוספים שיש להכיאם כחשבון, ואפרט:

א. פעולות יזומות לאיתור מבקש ייצוגי הילופי חודגות מתפקידו המסורתי של בית המשפט לשמש גורם הכרעה ניטרלי כסכסוך, ועשויות להעמידו בעיני המתבונן כמי ששם עצמו כצד לסכסוך. בהינתן שמדובר בבקשת אישור גרידא ובתביעה שעדיין לא אושרה כייצוגית - על אחת כמה וכמה.

ב. בחי המשפט עמוסים לעיפה ותוד בעלי הדין הממחנינים לכירור תביעות היחיד שהגישו (או שהוגשו נגדם) ארוך ממילא. הקצאת משאבים שיפוטיים לניסיונות לאיתור מבקשים ייצוגיים חלף אלו שאושרה הסתלקותם, עלולה להקשות על בחי המשפט לסיים את הליכי המשפט האחרים התלויים ועומדים לפנייהם תוך זמן סביר, ולפגוע בכלל המתדיינים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 26870-12-12

ג. חוק תובענות ייצוגיות מאפשר הגשת בקשות אישור לא רק לאדם שיש לו עילה אישית בתביעה או בעניין שאפשר להגיש בהם תביעה ייצוגית, אלא גם ל"רשות ציבורית" ול"ארגון", כמשמעותם בסעיף 1 לחוק, וכתנאים המפורטים בסעיפים 4(א)-(2)-(3) לחוק. בה בעת נקבע בחוק כי מנהל בתי המשפט ינהל "פנקס תובענות ייצוגיות" הפתוח לעין הציבור שבו נרשמים, בין היתר, בקשות האישור ופסקי הדין שניתנו בהן. לרבות אישור הסתלקויות. פסקי הדין של בתי המשפט גם מתפרסמים במאגרי מידע אינטרנטיים, ובנוסף לכך רשאים צדדים שלישיים שיש להם עניין בתיק מסוים להגיש בקשה לעיין בתיק, כאשר ברירת המחדל הנה לאפשר את העיון. בהינתן כל אלו אין מניעה לכך, שאותם רשויות ציבוריות וארגונים, הרשאים להגיש תובענות ייצוגיות, יקיימו מעקב יזום אחר ההסתלקויות הנרשמות בפנקס, יבחנו את בקשות האישור שהסתלקו מהן ואת תיקי בית המשפט, ויחליטו בכוחות עצמן האם ראוי להגיש בקשת אישור חדשה חלף זו שהסתלקו ממנה. פעולות אלו יכולות להתבצע על ידי הרשויות הציבוריות והארגונים גם ללא מעורבות פעילה של בית המשפט, החורגת מתפקידיו המסורתיים.

ד. הגשת בקשות אישור הפכה זה מכבר ליזומת, אשר אחד ממאפייניה הוא שרוב בקשות האישור מוגשות על ידי קבוצה מצומצמת יחסית של עורכי דין, העוקבים באופן שיטתי אחר פנקס התובענות הייצוגיות, מזה, ופסקי הדין הניתנים על ידי בתי המשפט העוסקים בנושא, מזה. כך גם הולכת ומתחזקת התופעה של התובע הייצוגי הסדרתי, אשר הפך את הגשת בקשות האישור לעיסוק. כהתחשב במציאות זו, ונוכח שקיפותו של הליך אישור ההסתלקות על ידי בית המשפט, לא יהא בלתי סביר להניח, כי בקשת אישור שתוחלת הזכייה בה גבוהה, אשר המבקש הייצוגי הסתלק ממנה מיוזמתו (להכדיל מהסתלקות הנעשית בהתאם להמלצת בית המשפט, לאחר חשיפתם של קשיים עובדתיים או משפטיים שבהם נתקלת בקשת האישור) – תאומץ לאחר ההסתלקות על ידי מבקש או בא כוח מבקש ייצוגי אחר ותוגש מחדש.

10. אני סבור כי שקלולם של השיקולים לכאן ולכאן מוביל למסקנה, כי סמכות בית המשפט שבסעיף 16(ד)(1) לחוק תובענות ייצוגיות - לקבוע "כי ניתן להגיש בקשה

בית המשפט המתודי כהל אביב - יפו

ח"צ 26870-12-12

למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג ולהורות על פרסום קביעה זו בעיתונות - תומעל רק במקרים חריגים ויוצאי דופן, שבהם הנזק העלול להיגרם על ידי ההסתלקות לאינטרס הציבורי ולחברי הקבוצה הוא מוחשי, מירי וניכר, עד שיש בכוחו לגבור על משקל המצטבר של השיקולים הנוגדים. בהקשר זה נודע משקל משמעותי גם לשלב שבו מצוי הדיון בבקשת האישור, וזאת כפי שמורנו באופן מפורש הסיפא לסעיף 16(ד)(1) להוק. כך, לדוגמא, ומבלי שאטע מסמרות, אפשר לסבור, כי ראוי לפעול לאיתור מבקש ייצוגי חילופי ולהורות על פרסום כאשר מדובר בהסתלקות מבקשת אישור אשר סיום הדיון בה נמצא אחר כתלנו, ואשר הכף נוטה לכאורה לעבר אישורה (והשוו לסעיף 16(ד)(2) להוק, הדין באיתור תובע חילופי ובפרסום במקרה של הסתלקות מתובענה ייצוגית שכבר אושרה, שאז הופכת הסמכות לפעול לאיתור תובע חילופי לסמכות טובה). ייתכן שכך הם פני הדברים גם במקרה שהדיון בבקשת האישור לא נמצא בשלב מתקדם, אך מדובר בבקשת אישור מבוססת לכאורה, מחד, וקיימת אינדיקציה מובהקת לכך שההסתלקות תגרום נזק בלתי הדייר לחברי הקבוצה (מחמת התיישנות עילת התביעה וכיוב'), מאידך.

11. זמן הכלל אל הפרט: בענייננו, לא נטען על ידי היועמ"ש ולא הובאה כל ראיה, כי הסתלקות המבקשים מבקשת האישור עלולה להסב לחברי הקבוצה נזק של ממש. המשיבה טרם הגישה תשובה לבקשת האישור ולא התקיים ולו דיון מקדמי וכמצב דברים זה אין סיבה להניח כי קיימים חברי קבוצה שהשליכו יהנם על ייצוג המבקשים את עניינם, שהרי פרט לעצם הגשת בקשת האישור לא עשו המבקשים דבר. פסק דיני זה, שבו אושרה ההסתלקות, ירשם בפנקס התובענות הייצוגיות, וכחלק ממהלכם הרגיל של דברים יפורסם, מן הסתם, גם במאגרי המידע האינטרנטיים, מה עוד שהרצת נותנת שב"כ היועמ"ש כמייצגת הציבור תוודא שכך אכן נעשה. "רשויות ציבור" ו"ארגונים" הרשאים להגיש תובענות ייצוגיות יוכלו, אפוא, להתחקות אחר ההסתלקות וקורותיה ולהגיש את בקשת האישור מתדש, וכך יוכלו לעשות גם היוזמים, היינו, ציבור עורכי הדין והמבקשים הייצוגיים העוסקים דרך קבע בהגשת בקשות אישור. במצב דברים זה, איני רואה לקבוע "כי ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג", ואף איני רואה להורות על פרסום ההסתלקות בעיתונות.

12. בשולי הדברים אוסיף, כי הפצלת סמכויותיו הנדרשות של בית המשפט מעוררת שורת שאלות נוספות, ובהן: מי אמור לשאת במימון הפרסום? האם ניתן להטיל על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 24870-12-12

המשיבה, אשר בקשת האישור נגדה עדיין לא אושרה, לממן פרסום הודעות בעיתונות שמטרתן לאתר מבקש ייצוגי חילופי נגדה? האם ראוי להטיל את חובת הפרסום על המבקש הייצוגי העותר להסתלק מהבקשה? ומה יעשה בית המשפט אם בעל הדין שעליו הוטלה חובת המימון ימדה את צו בית המשפט ויסרב לשלם לעיתון את דמי הפרסום: האם ינקוט נגדו בית המשפט מיוזמתו באמצעי אכיפה? שאלות אלו ואחרות כדוגמתן לא לובנו בנייר העמדה של היועמ"ש שהוגש בתיק זה. אך נוכח המסקנה שאליה הגעתי לציל ניתן להותיר את העיסוק בהן לעת מצוא.

(3) תשלום המשיבה למבקשים

13. כזכור, בבקשת ההסתלקות (שם, בסעיף 9) מסרו ב"כ הצדדים, כי במסגרת הסדר הגישור בהמרצת הפתיחה, העתיד להיות מוגש לאישורו של בית משפט השלום לאחר אישור ההסתלקות דנו, נקבע, כי הגמול שנפסק למבקשת 1 בהסדר הפשרה בבקשת האישור הקודמת בסך 400,000 ₪ יופחת ל – 350,000 ₪; וכי כנגד התחייבות המבקשים להימנע מהגשת כל הליך משפטי נגד המשיבה למשך 10 שנים (הארכה של 7 שנים לעומת המועד שנקבע בהסדר הפשרה בבקשת האישור הקודמת) ישולם למבקשים סכום נוסף של 350,000 ₪. עוד נקבע בהסדר הגישור שכל הפסד בסך כולל של 700,000 ₪ ישולם כפריסה לאורך 10 שנים.

14. היועמ"ש, באמצעות באת כוחו, העיר כי ראוי שלא לאשר את התשלום, שכן בקשת האישור וההסתלקות לא הביאו תועלת כלשהי לחברי הקבוצה.

ב"כ הצדדים השיבו, כי ב"כ היועמ"ש "נתפסה לכלל טעות", שכן במסגרת ההסתלקות דנו לא מבקשים הצדדים לשלם למי מהמבקשים כספים כלשהם, כגמול או כשכר טרחה, אלא מדובר בהסתלקות ללא תמורה. ב"כ הצדדים הוסיפו, כי המידע בדבר התשלום למבקשים, שהזכר עליו בהסדר הגישור בהמרצת הפתיחה, נמסר לבית המשפט הדין בבקשת ההסתלקות דנו "רק למען הסדר הטוב ומתן מלוא המידע", שכן מדובר, למעשה, בהסכמה של המשיבה להגדיל את הסכום המשולם למבקשים כחלק מהסדר הפשרה כתובענה הייצוגית הקודמת, הנובעת מכך שהמבקשים מצידם (שהיו מבקשים גם בבקשה

בית המשפט המחוזי כולל אביב - יפו

ח"צ 26870-12-12

הקודמת) הסכימו להאריך את תקופת ההימנעות מהגשת כל הליך דומה לתקופה של 10 שנים.

15. הסבריהם דלעיל של ב"כ הצדדים ניגפים ולו נוכח תצהיריהם של המבקש מס' 2 ובא כוחו עו"ד לנדה, אשר המכו בבקשת ההסתלקות, ואשר הוצהר בהם מפורשות, כי -

בקשת ההסתלקות המצורפת לתצהירי זה מגלמת את מלוא ההכנות שהושגו בין הצדדים, ומלבד הסכום הנקוב בסעיף 9 לבקשת ההסתלקות לא התקבלה כמישרין, או בעקיפין כל טובת הנאה אחרת מהחברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ, בקשר עם הסתלקותנו מהתובענה ומבקשת האישור, (ההדגשה אינה במקור)

הנה כי כן, רואים אנו, כי הן המבקש הן בא כוחו מאשרים במפורש, בבחינת הודאה פורמאלית של בעל דין ומייצגו כאחד, כי הסכום הנקוב בסעיף 9 לבקשת ההסתלקות התקבל בקשר עם ההסתלקות מבקשת האישור. דומה כי הדברים אומרים דדשני.

המסקנה כי התשלום למבקשים משולם בקשר עם הסתלקותם מבקשת האישור ולהתחייבותם שלא להרשה לתקופה של מספר שנים נוספות, עולה באופן ברור וחד-משמעי גם מהסדר הגישור כשלעצמו. העובדה שהצדדים בחרו מטעמיהם לבצע את התשלום במסגרת הליך אחד (המרצת הפתיחה) אינה משנה כהוא זה את מהותו של התשלום זאת היותו טובת הנאה מהמשיבה הנעשית בקשר עם ההסתלקות.

הסברם הנוסף של ב"כ הצדדים בתגובתם לעמדת היועמ"ש, לפיו אין מדובר בתשלום הנעשה בקשר עם ההסתלקות בהיקף זה אלא בשינוי תנאיו של הסכם הפשרה שאושר על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע כתובענה הייצוגית הקודמת, אינו מתיישב אף הוא עם הנאמר בתצהירי ההסתלקות דלעיל ועם מהותם של דברים, כפי שהיא עולה מהסדר הגישור בהמרצת הפתיחה. ההסבר אף מעורר תמיהות: כיצד ניתן לשנות את תנאיו של הסכם פשרה בתובענה ייצוגית שאושר כפסק דין שהפך זה מכבר להלוט? זאת ועוד: אם אכן מדובר בהסכמה המשנה את הסכם הפשרה בתובענה הייצוגית הקודמת, מדוע גמרו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 26870-12-12

כ"כ הצדדים אומר להגישה לאישורו של בית משפט השלום שאליו הוגשה המרצת הפתיחה, ולא לאישורו של בית המשפט המחוזי שאישר בשעתו את הסכם הפרשה?

16. התשלום הנזכר בסעיף 9 לבקשת ההסתלקות מהזוה, אפוא, תמורה הניתנת למבקשים בקשר עם ההסתלקות, ובמארג ההסכמות הפתלתל שטוו הצדדים וכאי כוחם כהסדר הגישור בהמרצת הפתיחה אין כדי לעמעם עובדה זו. בהתאם לסעיף 16(א) להוק תובענות ייצוגיות, מבקש, תובע מייצג או כא כוח מייצג "לא יקבל, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה מהנתבע או מאדם אחר בקשר להסתלקותו כאמור, אלא באישור בית המשפט". בהינתן שבקשת האישור או ההסתלקות לא הביאו להכריזת הקבוצה או לציבור תועלת כלשהי, אין מקום לאשר לשלם למבקשים סכומים כלשהם בקשר עם הסתלקותם. אוסיף, כי ככל שבקשת האישור דנן מבוססת לכאורה, כפי שסבור היועמ"ש, יהיה באישור התשלום כדי לעודד מבקשים אחרים להסתלק מבקשות אישור מבוססות תוך העדפת האינטרסים האישיים שלהם על פני האינטרסים של חברי הקבוצה; ככל שבקשת האישור דנן אינה מבוססת, יהיה באישור התשלום כדי לעודד מבקשים אחרים להגיש בקשות טרק על מנת להסתלק מהן כנגד תשלום. קבלת התשלום הנדון אינה מאושרת, אפוא.

במאמר מוסגר אציין כי בהינתן שהסמכות לאשר את קבלתן של טובות הנאה בקשר להסתלקות מהליך ייצוגי יוחדה לבית המשפט הדן בבקשת ההסתלקות - שהוא בענייננו בית המשפט המחוזי - הדעת נותנת, שגם בית משפט שלום שלפניו תלויה ועומדת המרצת הפתיחה שהגישו המבקשים ימנע מאישורו של התשלום, ככל שיתבקש לכך.

17. לא נעלם מעיני שהמשיבה עשויה לצאת נשכרת מפסק דיני זה, שהרי בקשת האישור נגדה הסתיימה בהסתלקות שאושרה, מכילי שהמשיבה חייבת לשאת בתשלום הנכבד שהתחייבה לשלם למבקשים בקשר לכך. אולם, תוצאה זו גרועה פחות מתוצאותיו המסתברות של אישור התשלום ומהזוה מזווית ראייה זו את ה"רע במיעוטו", מה עוד שייחכן מדובר ברווח לטווח קצר בלבד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ח"צ 26870-12-12

18. סוף דבר:

- א. ההסתלקות מאושרת.
- ב. בנסיבות העניין איני רואה לפעול לאיתור מבקש ייצוגי חילופי או להורות על פרסום בעיתונות.
- ג. התשלום המתואר בסעיף 9 לבקשת ההסתלקות, כמו גם קבלת כל טובת הנאה אחרת מהמשיבה או מכל אדם אחר בקשר להסתלקות – אינם מאושרים.

המוכירות תמציא את פסק הדין לצדדים, לפמת"א, למנהל בתי המשפט לצורך רישומו בפנקס החובענות הייצוגיות, וכן לבית משפט השלום בתל-אביב (למותב הדן בת.א 7964-05-13, וזאת בזיקה לאמור בסיפא לסעיף 16 לעיל).

ניתן היום, י"ב תמוז תשע"ד, 10 יולי 2014, בהעדר הצדדים.

יחזק ענבר, סגן נשיאה